

(Kort bemærkning).

Ninn-Hansen (KF):

Jeg synes ikke, at hr. Johan Philipsens bemærkninger var spor polemiske; de var meget relevante. Der blev spurgt, om vi skulle overholde vore forpligtelser i forhold til FN. Ja, selvfølgelig skal vi det.

Jeg lagde godt mærke til, at hr. Gert Petersen tidligere i debatten sagde, vi havde opfordret til traktatbrud. Det er der overhovedet ikke tale om. Men vi opfordrede til en dansk politik inden for FN, inden for EF og andre steder, hvor vi måske for en gangs skyld kunne gå i spidsen, når det drejer sig om en retfærdig handling. Det er det, vi har opfordret til, og det er det, jeg nu har svaret hr. Johan Philipsen på.

Tilbage bliver, at vi ikke har fået hr. Johan Philipsens svar på, om han mener, at situationen er den samme i forhold til Rhodesia efter et valg, som jeg vil betegne som demokratisk efter de forhold, de nu har i Afrika, om han mener, at det er det samme, som det var, dengang man gennemførte sanktionerne.

For hvis det er ændret, så forstår jeg ikke, hvorfor hr. Johan Philipsen ikke sammen med os andre kan sige: så må vi i FN og andre steder arbejde på at få ændret den sanktionspolitik, der ikke længere er retfærdig.

(Kort bemærkning).

Johan Philipsen (V):

Må jeg nøjes med at anmode hr. Ninn-Hansen om at læse den tale, jeg holdt. Den kommer jo i originaludgave en af dagene.

Lasse Budtz (S):

Jeg skal nok forsøge at være kort, men jeg vil dog gerne indlede med at frembære et par taksigelser, som jeg fremfører uden ringeste form for ironi.

Hr. Melchior var så elskværdig at interessere sig meget for, hvad jeg havde sagt ved forskellige lejligheder både her og andre steder, så vidt jeg forstår også både i Danmark og uden for landet. Hvis det er rigtigt, hvad hr. Melchior mener, at jeg en gang imellem har uret, så viser det da heldigvis kun, at jeg er menneskelig, men jeg er ikke sikker på, at jeg har uret i den sag, hr. Melchior har taget en lille detalje ud af, nemlig Mellestmøstsituat-

tionen, for det er jo det, hr. Melchior mener, og al respekt for det.

Jeg vil sige til hr. Ninn-Hansen, som var så venlig at udtrykke nogle pæne ord om vores samarbejde i Europarådet, at jeg deler den indstilling, hr. Ninn-Hansen gav udtryk for. Jeg synes også, vi har et ganske glimrende samarbejde, og det fører mig til at sige to ting.

Jeg tror, det er vigtigt, at vi holder debatter som denne, udenrigspolitiske debatter om delproblemer. Jeg tror, det er vigtigt, at vi en gang imellem frigør os fra de store, brede debatter og får en chance for at gå mere i detaljen. Så dér er jeg også enig med hr. Ninn-Hansen.

Jeg tror også, det er utrolig vigtigt, at vi kan fastholde den bredest mulige opbakning bag hovedlinjerne i dansk udenrigspolitik. Og jeg føler mig faktisk helt sikker på, at jeg i hvert fald kan sige – jeg ved godt, hvad der skiller os – at vi har i socialdemokratiet ét fælles med de tre forespørgere, og det er, at vi gerne vil se, at demokratiet udvikler sig i Afrika. Det, vi er uenige om, er, hvordan det udvikler sig bedst og ved hvilke midler. Måske var det mig, der begyndte at tale om demokratiet som sådant i Rhodesia og Zimbabwe, men på den anden side har det jo senere vist sig at være fuldkommen rigtigt af mig at gøre det, for ordførerne for de tre partier taler jo hele tiden om demokratiet i Zimbabwe og om valget som en demokratisk manifestation eller demonstration.

Dér må jeg vende tilbage især til, hvad udenrigsministeren har sagt, men også til, hvad hr. Gert Petersen har sagt. Efter min opfattelse var der af alle de grunde, jeg har ræmset op, ikke tale om et demokratisk valg. Det synes jeg måske er det vigtigste ud over én væsentlig ting, som måske, når alt kommer til alt, heller ikke er så langt fra, hvad de tre forespørgerspartier mener. Der er jo nemlig ikke for øjeblikket sket den fornødne afklaring i Zimbabwe. Det er klart, at der findes meget, meget betydelige politiske kræfter i Zimbabwe, som er modstandere af det valg, der har fundet sted. Det ved vi, og jeg tror ikke engang, forespørgerne vil modsig dette. Men disse har altså ikke deltaget i processen, og den amerikansk-engelske plan går simpelt hen ud på at forene de to grupper, således at man i fællesskab kan nå frem til frie valg under FN's ledelse. Det er for